

**Szkolny Program**  
**Profilaktyki**  
**Publicznego Gimnazjum**  
**im. Władysława II Jagiełły**  
**w Choszczynie**

## **PODSTAWA PRAWNA DO WPROWADZENIA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W SZKOLE**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231; Nr 167, poz. 1372).
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 1997 r. Nr 75, poz. 468; z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 715; z 2000 r. Nr 20, poz. 256 i Nr 103, poz. 1097; z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 125, poz. 1367 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 235 i Nr 113, poz. 984).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
7. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
8. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2002 r. Nr 10, poz. 96).
9. Rozporządzenie MENiS z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz

metodach i środkach prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

10. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).

11. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 11, poz. 114).

## Wstęp

„Profilaktyka – pojęcie różnie definiowane w literaturze. Ma jednak człon wspólny, niezmienny: jest nim podstawowa czynność, w jakiej wyraża się w praktyce – zapobieganie” (T. Wiśniewski, „Profilaktyka pedagogiki”, PWN, Warszawa 1989).

Szkolny Program Profilaktyki jest uzupełnieniem Szkolnego Programu Wychowawczego. Jego istotę stanowią oddziaływania o charakterze zapobiegawczym, wychowawczym i opiekuńczym, podejmowane w stosunku do całej społeczności szkolnej, a przede wszystkim w odniesieniu do uczniów.

Program profilaktyki w sposób systemowy angażuje nie tylko uczniów, ale i ich rodziców oraz kadre pedagogiczną, pracowników administracji i obsługi szkoły.

W szkole wyodrębniono następujące zachowania ryzykowne:

- „Trudności i niepowodzenia szkolne” (wagary),
- „Agresja i przemoc”,
- „Uzależnienia”,
- „Choroby cywilizacyjne i społeczne”.

Głównym zadaniem programu jest zapobieganie różnorodnym przejawom niepoprawnych zachowań, postaw, patologiom społecznym i propagowanie zdrowego stylu życia.

## **Cele szczegółowe**

1. Prowadzenie szerokiej edukacji dostarczającej bogatych i rzetelnych informacji o zjawiskach patologicznych.
2. Zdobywanie podstawowych umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej.
3. Rozwijanie postaw asertywnych wśród młodzieży gimnazjalnej.
4. Kształcenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
5. Nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach narażenia na różnego rodzaju nałogi.
6. Ukazywanie negatywnego wpływu na organizm alkoholu, nikotyny, leków, narkotyków.
7. Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, dostrzeganie mocnych stron.
8. Rozwijanie aktywności i kreatywności w zakresie form spędzania czasu wolnego.
9. Podwyższanie poczucia własnej wartości.
10. Umożliwienie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie z czynnikami ryzyka.

## **Osiągnięcia edukacyjne uczniów**

1. Umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w kontaktach z innymi ludźmi oraz twórcze podejście do własnego życia i rozwoju.
2. Umacnianie pozytywnych postaw w grupie rówieśniczej i całej społeczności gimnazjalnej.
3. Odporność na wpływy negatywne otoczenia.
4. Wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka.

## **Procedury osiągnięcia celów**

1. Korzystanie z literatury i czasopiśmiennictwa, i innych źródeł wiedzy – ze szczególnym uwzględnieniem omawianej problematyki.
2. Udostępnianie popularnonaukowych filmów, programów.
3. Ćwiczenie umiejętności wynikających z treści programu, np. skutecznego porozumiewania się, wycieczki.
4. Wygłaszanie krótkich wystąpień, prelekcji przygotowanych na podstawie dostępnych źródeł.
5. Prezentacja wybranych zagadnień w formie graficznej, np. gazetek ściennych, szkolnych stron internetowych, gazety szkolnej.
6. Szkolne konkursy, np. plastyczne, literackie, sportowe.
7. Dyskusje, debaty.
8. Happeningi, apele szkolne.

## **Sposób realizacji i ocena osiągnięć**

Realizacja treści odbywać się może podczas jednostek lekcyjnych: godzin wychowawczych, godzin pracy pedagoga szkolnego z daną klasą. Można także wybrane działy programu włączać do ścieżek edukacyjnych, działań młodzieży w ramach grup wsparcia lub samorządu szkolnego.

## **Metody pracy**

- dyskusja, rozmowa kierowana,
- rozwiązywanie zadań praktycznych, ćwiczenia,
- drama, wizualizacja,
- komunikacja interpersonalna,
- techniki relaksacyjne,

- techniki socjometryczne,
- metaplan,
- projekt, mapa pojęciowa, drzewo decyzyjne,
- burza mózgów.

### **Przejawami osiągnięcia celów edukacyjnych będą**

- prawidłowe postawy i dobre zachowania uczniów w szkole i poza nią,
- atmosfera panująca w zespołach klasowych,
- umiejętność współdziałania i pracy w grupie.

### **Założenia programowe**

Założenia programowe wynikają z celów szczegółowych naszego programu profilaktyki i odnoszą się do całej społeczności szkolnej. Program zakłada realizację celów poprzez działania:

#### **1. Nauczycieli:**

- a) włączanie do swojego programu nauczania treści o charakterze zapobiegawczym (stałe reagowanie na pojawiające się zagrożenia rozwojowe),
- b) tworzenie na terenie szkoły warunków do rozwijania osobowości poprzez:
  - koła zainteresowań,
  - pracę organizacji pozaszkolnych,
  - zajęcia pozalekcyjne,
  - rozwijanie samorządności,
- c) kształtowanie postaw zgodnych z przyjętym przez szkołę systemem wartości,

- d) uczestnictwo w diagnozie i planowaniu oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych w placówce,
- e) okresowa analiza efektywności oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych,
- f) utrzymanie pozytywnych relacji osobowych z uczniami,
- g) udział w wewnętrznych i zewnętrznych formach doskonalenia, samodoskonalenie,
- h) systematyczna współpraca z wychowawcami klas; udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych.

## 2. **Wychowawców klas:**

- a) realizacja zadań z pkt. 1 a – g,
- b) diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- c) współpraca z rodzicami i zespołem nauczycieli,
- d) integracja zespołu klasowego,
- e) wpływanie na strukturę klasy i panujący w niej klimat,
- f) dbałość o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia,
- g) realizacja tematyki dotyczącej profilaktyki,
- h) organizacja różnorodnych sytuacji wychowawczych i pomocy dla ucznia,
- i) nauka istotnych w życiu umiejętności interpersonalnych w zakresie radzenia sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi,
- j) ewaluacja pracy profilaktycznej w klasie.

### 3. **Uczniów:**

- a) współtworzenie grupy społecznej poprzez aktywny i odpowiedzialny udział oraz zrzeszanie się w organizacjach działających w szkole,
- b) umiejętność dokonywania odpowiedzialnych wyborów,
- c) dbałość o promowanie zdrowego trybu życia,
- d) organizowanie pomocy i udzielanie wsparcia słabszym,
- e) podejmowanie działań w odniesieniu do siebie i różnych grup społecznych,
- f) gotowość do wzbogacania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności interpersonalnych,
- g) korzystanie z poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego i zawodowego,
- h) swobodne wyrażanie myśli i przekonań, a w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych – jeśli nie naraża tym dobra innych osób.

### 4. **Rodziców:**

- a) udział w różnorodnych sytuacjach wychowawczych,
- b) udział w szkolnych i pozaszkolnych formach doskonalenia dotyczących profilaktyki,
- c) podejmowanie wspólnych zadań na rzecz profilaktyki,
- d) dostarczanie wzorców zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu,

## 5. **Pedagoga:**

- a) diagnoza środowiska rodzinnego i szkolnego,
- b) wspieranie wychowawców i pozostałych pracowników w realizacji zadań profilaktycznych,
- c) prowadzenie przedsięwzięć o charakterze szkoleniowym dla różnych grup odbiorców,
- d) praca indywidualna i grupowa z uczniami oraz rodzicami,
- e) integracja grona pedagogicznego do wspólnej pracy w planowaniu, opracowywaniu i realizacji działań profilaktycznych,
- f) współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie,
- g) motywowanie kadry do doskonalenia swoich umiejętności w zakresie pracy z uczniami,
- h) prowadzenie w ramach WDN, szkoleń dla nauczycieli, dotyczących realizacji szkolnych zadań profilaktyki,
- i) udział w wewnętrznych i zewnętrznych formach doskonalenia, samodoskonalenie,
- j) koordynacja i monitoring przebiegu realizacji programu,
- k) ewaluacja programu profilaktycznego w szkole.

## 6. **Dyrekcji:**

- a) umacnianie pozytywnych relacji interpersonalnych w szkole,
- b) zachęcanie młodzieży, rodziców i nauczycieli do udziału w działaniach profilaktycznych,
- c) wspieranie i kontrola przebiegu realizacji programu,
- d) wspieranie finansowe i organizacyjne działań profilaktycznych.

7. **Pielęgniarki szkolnej:**

- a) realizacja wybranych zagadnień dotyczących profilaktyki,
- b) promowanie zdrowego stylu życia,
- c) przeprowadzanie badań profilaktycznych (przesiewowych i młodzieży z grup dyspanseryjnych),
- d) przeprowadzanie szczepień ochronnych,
- e) rozmowy indywidualne z młodzieżą.

## Trudności i niepowodzenia szkolne

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<b>I. Integracja zespołów klasowych:</b> - kształtowanie poczucia tożsamości z klasą i społecznością szkolną - budowanie pozytywnych relacji i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, - budowanie poczucia własnej wartości, własnego ja, rozwijanie komunikacji interpersonalnej.	Realizacja programu „Dni Integracyjne”.	wychowawcy klas pierwszych	wrzesień klasy I
	Organizacja imprez okolicznościowych: „Kotowisko na 102”, „Święto Wiosny”, „Zabawa Karnawałowa”.	wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski	wg harmonogramu
	Aktywny udział uczniów i nauczycieli w uroczystościach, imprezach, akcjach szkolnych i klasowych.	wychowawcy klas	cały rok, wg harmonogramu
	Zajęcia o charakterze kulturalnym i krajoznawczym (wycieczki, teatr, muzea, biwaki).	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok
	Wybór samorządu klasowego i szkolnego.	wychowawcy klas, opiekun SU	wg harmonogramu
	Organizowanie imprez sportowych.	wychowawcy klas, nauczyciele w-f	cały rok, wg harmonogramu
	Cykl lekcji wychowawczych poświęconych kształtowaniu poprawnej komunikacji i współpracy w grupie.	wychowawcy klas	cały rok

	Wypracowanie przez uczniów norm klasowych i dokonanie okresowej analizy ich przestrzegania z włączeniem elementów samooceny.	wychowawcy klas	cały rok
<b>I. Motywowanie uczniów do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce i frekwencji oraz aktywnego udziału w życiu klasy i szkoły:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zainteresowanie różnymi dziedzinami wiedzy,</li> <li>- pobudzanie zdolności młodzieży,</li> <li>- zachęcenie do wykonywania dodatkowych prac na rzecz klasy i szkoły,</li> <li>- przygotowanie do głębszego poznania siebie.</li> </ul>	Zastosowanie metod aktywnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok
	Organizacja konkursów szkolnych, pozaszkolnych i zajęć pozalekcyjnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok
	Cykl zajęć dotyczących problemów dojrzewania na zajęciach wychowania do życia w rodzinie.	nauczyciele WOS-u, pedagog	cały rok
	Warsztaty na temat planowania nauki, techniki pracy umysłowej oraz czynników wpływających na efektywność uczenia się.	pedagog, wychowawcy klas	cały rok
	Przeprowadzenie rankingu na najsympatyczniejszą klasę „Gimstar roku...”	Samorząd Uczniowski, Gospodarze Szkoły	czerwiec każdego roku
	Zachęcanie uczniów do korzystania z oferty programów telewizyjnych, filmów, prasy, literatury promujących uznawane społecznie wartości.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog	cały rok

	Ekspozowanie sukcesów osobistych młodzieży oraz wzmacnianie jej mocnych stron w codziennej pracy edukacyjnej, prezentacje swoich zainteresowań.	wychowawcy, nauczyciele	cały rok
	Włączanie uczniów w różne formy aktywności dostępne na terenie klasy i szkoły.	wychowawcy, opiekun SU, nauczyciele w-f, opiekunki gazety, nauczyciele	cały rok
<b>III. Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom potrzebującym.</b>	Rozpoznawanie możliwości intelektualnych uczniów.	nauczyciele przedmiotu	cały rok
	Zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej i materialnej.	wychowawcy, pedagog	cały rok
	Włączenie uczniów ze specyficznymi problemami w uczeniu się do zajęć specjalistycznych: zajęć wyrównawczych, konsultacji przedmiotowych.	pedagog, pracownicy poradni psychologiczno – pedagogicznej, nauczyciele przedmiotu	cały rok
	Organizacja samopomocy koleżeńskiej w klasie i w szkole.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Otaczanie opieką materialną uczniów potrzebujących pomocy: - szkolne akcje charytatywne, - bank podręczników i pomocy naukowych.	pedagog, Rada Rodziców, SU, wychowawcy, nauczyciele	cały rok, w miarę potrzeb

## Przemoc i agresja

<b>Poznanie problemów związanych z przemocą i agresją:</b> - wskazanie metod radzenia sobie z własną i cudzą agresją, - zapewnienie warunków bezpiecznego sposobu spędzania wolnego czasu.	Diagnoza sytuacji rodzinnej i wychowawczej uczniów.	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
	Dobór odpowiednich treści do realizacji na godzinach wychowawczych.	wychowawcy klas	cały rok
	Lekcje wychowawcze na temat: - asertywności, - sztuki bycia sobą, - umiejętności radzenia sobie ze stresem, gniewem, - hamowania agresji, - akceptacji siebie, - poznawania mocnych i słabych stron.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Profesjonalne programy profilaktyczne.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych.	grono pedagogiczne	cały rok
	Organizacja dyżurów nauczycielskich.	nauczyciele, SU	cały rok
	Przygotowanie gazetek tematycznych w gablotach szkolnych.	pedagog, pielęgniarka, gospodarze szkoły	cały rok
	Rozmowy z rodzicami.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Udział w akcjach proponowanych przez organizacje pozarządowe.	pedagog, nauczyciele, SU	wg harmonogramu

## Uzależnienia

<b>Dostarczanie informacji o uzależnieniach i ich skutkach:</b> - wskazywanie możliwości unikania zagrożeń wynikających z uzależnień i sposobów radzenia sobie z nimi, - propagowanie zdrowego stylu życia i ukazywanie drogi prowadzącej do satysfakcji osobistej bez nałogów.	Wprowadzanie programów profilaktyki.	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
	Prelekcje, pogadanki na temat skutków uzależnień.	pedagog, wychowawcy, pielęgniarka	wg potrzeb
	Wykonywanie gazetek tematycznych w gablotach szkolnych.	pedagog, pielęgniarka, gospodarze szkoły	cały rok
	Zajęcia warsztatowe na temat uzależnień.	pedagog, wychowawcy	wg harmonogramu
	Projekcje filmów	nauczyciele przedmiotów	cały rok
	Dobór treści edukacyjnych na poszczególnych przedmiotach na temat szkodliwości środków odurzających oraz skutków ich zażywania pod względem zdrowotnym, socjalnym i ekonomicznym.	Nauczyciele biologii, chemii, wychowania fizycznego, wychowawcy	cały rok
	Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.	Pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
	Udział w spotkaniach profilaktycznych.	Pedagog, wychowawcy	wg harmonogramu

	Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.	Pedagog, wychowawcy	cały rok
	Odpowiednie wzorce i postawy nauczycieli, wychowawców.	Grono pedagogiczne	cały rok

### **Choroby cywilizacyjne i społeczne**

<b>Edukacja prozdrowotna:</b> - kształtowanie sprawności fizycznej	Realizacja zajęć w-f.	nauczyciele w-f	cały rok
	Uczestnictwo w zajęciach SKS-u.	nauczyciele w-f	cały rok
	Uczestnictwo w zawodach sportowych.	nauczyciele w-f	cały rok
	Elementy gimnastyki korekcyjnej dla uczniów z zaleceniami lekarskimi.	nauczyciele w-f	cały rok
- pogłębianie rozumienia podstaw działania własnego organizmu, - kształtowanie postawy odpowiedzialności i dbałości za zdrowie swoje i innych, - wskazywanie przyczyn i skutków powstawania chorób cywilizacyjnych i społecznych, - wskazywanie sposobów przeciwdziałania wybranym chorobom,	Diagnoza sytuacji zdrowotnej poprzez okresowe badania profilaktyczne.	pielęgniarka	cały rok
	Indywidualne rozmowy z uczniami.	wychowawcy, pielęgniarka	wg harmonogramu
	Otoczenie troskliwą opieką uczniów zagrożonych.	grono pedagogiczne	wg potrzeb
	Odpowiedni dobór treści na godzinach wychowawczych.	wychowawcy	cały rok
	Pogadanki i prelekcje promujące zdrowe odżywianie się pod hasłem „Prawdy i mity o odżywianiu”.	pielęgniarka	wg potrzeb

<p>- promowanie zdrowego stylu życia, - utrwalanie pożądaných nawyków.</p>	<p>Udział młodzieży w zajęciach relaksacyjnych mających umożliwić odreagowanie napięć, wyciszenie się oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami i stresem.</p>	<p>wychowawcy, pielęgniarka</p>	<p>wg potrzeb</p>
	<p>Wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.</p>	<p>nauczyciele w-f</p>	<p>wg potrzeb</p>
	<p>Udział uczniów w różnorodnych zajęciach organizowanych w szkole (Dzień Sportu, rajdy rowerowe, biwaki).</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, organizatorzy</p>	<p>wg harmonogramu</p>
	<p>Udział w akcjach organizowanych przez inne instytucje pozarządowe.</p>	<p>nauczyciele</p>	<p>wg harmonogramu</p>
	<p>Udział uczniów w konkursach wiedzy i innych (np. zdrowia, o AIDS...).</p>	<p>pielęgniarka, nauczyciele</p>	<p>wg harmonogramu i napływających ofert</p>
	<p>Organizacja spotkań ze specjalistami.</p>	<p>pedagog, wychowawcy</p>	<p>wg potrzeb</p>
	<p>Odpowiedni dobór treści na lekcjach biologii i „wychowania do życia w rodzinie”.</p>	<p>nauczyciele przedmiotów</p>	<p>cały rok</p>

## **Współpraca z rodzicami**

1. Spotkania edukacyjne rozwijające umiejętności wychowawcze, uwrażliwiające rodziców na zagrożenia zakłócające rozwój ich dzieci i inne.
2. Indywidualne rozmowy z rodzicami wynikające z bieżących potrzeb wychowawczych.
3. Systematyczne informowanie o sukcesach, porażkach i frekwencji, prezentacja wytworów pracy twórczej uczniów, listy gratulacyjne i inne.
4. Wspólna z rodzicami analiza problemów związanych z funkcjonowaniem ich dziecka w szkole.
5. Udzielanie rodzicom pomocy w trudnych sytuacjach.
6. Wskazywanie instytucji, w których mogą szukać pomocy.
7. Próba zorganizowania grupy wsparcia dla rodziców.
8. Zapraszanie rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły.



## **Monitoring działań profilaktycznych**

Za prowadzenie monitoringu realizacji programu profilaktycznego na poziomie klasy odpowiada wychowawca, który:

1. zapisuje efekty diagnozy,
2. precyzuje czynniki ryzyka i czynniki chroniące dla diagnozowanych zachowań ryzykownych,
3. sporządza plan działań profilaktycznych skierowanych do zespołu klasowego i opracowuje sposób realizacji tych działań,
4. dla uczniów o specyficznych potrzebach profilaktyczno – wychowawczych tworzy indywidualne plany działań wspomagających ich rozwój,
5. prowadzi na bieżąco rejestr działań profilaktycznych:
  - rozmów z rodzicami i ich efektów,
  - rozmów z uczniami i ustaleń dotyczących ich wspomagania w sytuacjach trudnych bądź metod oddziaływania w przypadku zachowań problemowych,
  - konsultacji z pedagogiem i pracownikami służby zdrowia,
  - informacji o pojawiających się zachowaniach problemowych i ich nasileniu,
  - przeprowadzonych w klasie zajęć tematycznych, realizowanych programów profilaktyki, modyfikacji programu profilaktyki zespołu klasowego,
  - ustaleń zespołu wychowawczego dotyczących pomocy specjalistycznej,
  - zastosowanych form indywidualnej pomocy uczniom,
6. sporządza okresowo całościowe sprawozdanie z realizacji działań profilaktycznych.

Całościowy przebieg wdrażania działań profilaktycznych szkoły monitoruje pedagog poprzez:

1. analizę dokumentacji dotyczącej planowania i przebiegu działań profilaktycznych realizowanych przez wychowawców klas,
2. gromadzenie dokumentacji działań profilaktycznych,
3. rejestrację potrzeb nauczycieli w zakresie realizacji programu profilaktyki,
4. obserwację przebiegu realizacji indywidualnych programów profilaktyki,
5. rejestrację sygnałów od wychowawców, nauczycieli, rodziców, osób ze środowiska o pojawieniu się nowych zachowań ryzykownych bądź nasileniu dotychczasowych,
6. przygotowanie i przedstawienie na radzie pedagogicznej raportu Szkolnego Programu Profilaktyki szkoły,

## **Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki**

Wyniki ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki posłużą nam do oceny efektywności prowadzonych działań i ich rezultatów.

Uzyskane informacje pozwolą nam systematycznie i na bieżąco ulepszać prowadzone działania i uwzględniać aktualne potrzeby gimnazjalistów.

Zależy nam na otrzymaniu odpowiedzi na pytanie, czy w efekcie podejmowanych przez nas działań uległy osłabieniu czynniki wpływające na występowanie zachowań ryzykownych oraz czy nastąpiło wzmocnienie czynników chroniących przed tymi zachowaniami.

Prowadzona przez nas ewaluacja będzie miała charakter kształtujący i sumujący. W trakcie wdrażania konkretnych działań realizatorzy będą zbierać informacje na temat ich efektywności.

Każdy wychowawca dokonuje okresowego podsumowania efektywności działań profilaktycznych, a oceny całokształtu dokonuje pedagog szkolny.

Program został zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną Publicznego Gimnazjum im. Władysława II Jagiełły w Choszcznie w dniu 03 kwietnia 2003r.

Nowa Rada Rodziców pozytywnie zaopiniowała 20.09.2007r.

## **Bibliografia:**

1. Arendarska A., Wojcieszek K., *Przygotowanie do profilaktyki domowej – projekt uniwersalnego programu profilaktyki dla rodziców*, PARPA, Warszawa 1997.
2. Beck L. F., *Okres dojrzewania* [w:] Braun – Gałkowska W., Gutowska A., *W tę samą stronę*, Wydawnictwo Krupski i S-ka, Warszawa 1994.
3. Bidziński K., *System wartości młodzieży z dysfunkcją narządu ruchu* (maszynopis, praca doktorska), Akademia Pedagogiczna w Krakowie, 2001.
4. Bowkett S., *Wyobraź sobie, że ...*, WsiP, Warszawa 2000.
5. Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie – lekcja wychowawcza*, Zakł. Wyd. SSS, Kielce 2002.
6. Cooper P. J., *Sprawne porozumiewanie się – 114 scenariuszy ćwiczeń w mówieniu i słuchaniu*, CODN, Warszawa 2000.
7. Dembo M. H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, WsiP, Warszawa 1997.
8. Gaś Z. B., *Profilaktyka w szkole* [w:] *Zapobieganie uzależnieniom uczniów*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 1997.
9. Gaś Z. B., *Profilaktyka w zreformowanej szkole*, „Remedium” 2000 nr 6.
10. Gwizdek B., Sołtys E., *Gimnazjalny projekt profilaktyczno – wychowawczy*, WsiP, Warszawa 2002.
11. Jachimska M., *żyć skuteczniej – scenariusze lekcji wychowawczych*, UNUS, Wrocław 1997.
12. Kosińska E., *Mądrze i skutecznie. Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.

13. Majewicz P., *Regulacyjna rola obrazu samego siebie w zachowaniu młodzieży niepełnosprawnej ruchowo* (maszynopis, praca doktorska), Akademia Pedagogiczna w Krakowie, 2000.
14. Niemierko B., *Edukacja dydaktyczna. Skrypt dla uczestników Podyplomowego Studium Ewaluacji Dydaktycznej na Uniwersytecie Gdańskim*, Gdańsk 1998.
15. Ostrowska K., *W poszukiwaniu wartości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2001.
16. Pijanowski R., Seweryńska A. M., *Sztuka prezentacji – poradnik dla nauczycieli*, WsiP, Warszawa 2002.
17. Raport „Narkomania w Polsce w 2000 r. Dane lecznictwa stacjonarnego”, Serwis Informacyjny Narkomania 1/2002.
18. Rylke H., *Pokolenie zmian*, WsiP, Warszawa 1999.
19. Simm W., Węgrzyn – Jonek E., *Budowanie szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.
20. Szymańska J., *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2000.
21. Śnieżyński M., *Nauczanie wychowujące*, Wydawnictwo Papieskiej Akademii Teologicznej, Kraków 1995.
22. Wojcieszek K., *Wygrać życie, Szkolny Program profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.